

Національний
банк України

Архітектурні пам'ятки

НА БАНКНОТАХ УКРАЇНСЬКИХ ГРИВЕНЬ

Електронне навчальне
видання для педагогів

Допоміжні матеріали
для проведення занять

Чому саме ці архітектурні пам'ятки зображені на банкнотах гривні?

Робота над створенням української національної валюти розпочалась з розробки ідеї, яка лягла в основу дизайну банкнот. На зворотному боці банкнот гривні було прийнято рішення зобразити архітектурні пам'ятки, пов'язані з діяльністю виданих постатей, які зображені на лицьовому боці.

Елементи захисту на банкнотах українських гривень (натисніть на банкноту)

ГРАД ВОЛОДИМИРА У КИЄВІ (ДИТИНЕЦЬ)

Град Володимира у Києві (дитинець) – назва фортеці, яку Володимир почав будувати відразу після приходу в Київ.

Система валів дитинця Києва кінця X століття включала кілька воріт. Перші вели на Поділ, другі – в бік Печерська, а треті – до Софії.

Головною спорудою Києва X століття була Десятинна церква, закладена, згідно з літописом «Повість временних літ», у 989 році.

У 996 році будівництво було завершено і церква освячена.

До наших днів зберігся лише фундамент Десятинної церкви.

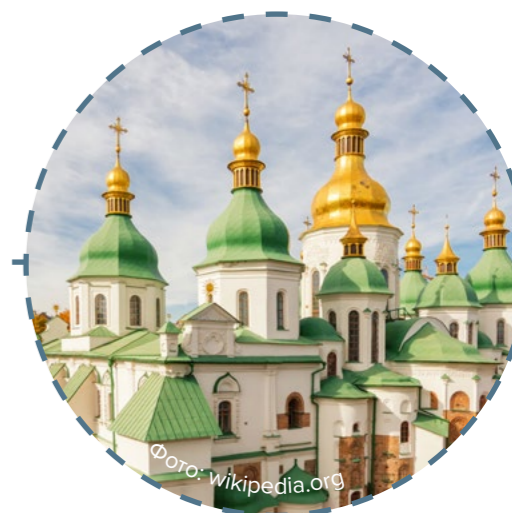
СОБОР СВЯТОЇ СОФІЇ КИЇВСЬКОЇ

Собор Святої Софії Київської – всесвітньо відома пам'ятка історії архітектури і монументального живопису першої половини XI століття.

Графіті (настінні написи) дозволили дослідникам з'ясувати, що будівництво собору розпочав у 1011 році київський князь Володимир Великий, а завершилось за правління його сина – Ярослава Мудрого.

Портрет Ярослава Мудрого та його родини зберігся на фресках храму.

Собор впродовж століть неодноразово реставрували, за часів Івана Мазепи храм набув рис архітектурного стилю козацького бароко.

ІЛЛІНСЬКА ЦЕРКВА В СЕЛІ СУБОТОВІ

Іллінська церква в селі Суботів споруджена у 1653 році.

В той час церкви виконували подвійну функцію – культову та фортифікаційну. Саме остання пояснює двометрову товщину стін та наявність бійниць.

Церква збудована в стилі українського барокко.

Малюнок «Богданова церква у Суботіві», який намалював Тарас Шевченко під час відвідування села Суботів, увійшов до альбому з його малюнками.

Унікальна пам'ятка архітектури збереглась до наших днів у гарному стані.

У 1990-х роках іконостас було відновлено на основі фотографії 1888 року.

УСПЕНСЬКИЙ СОБОР КИЄВО-ПЕЧЕРСЬКОЇ ЛАВРИ

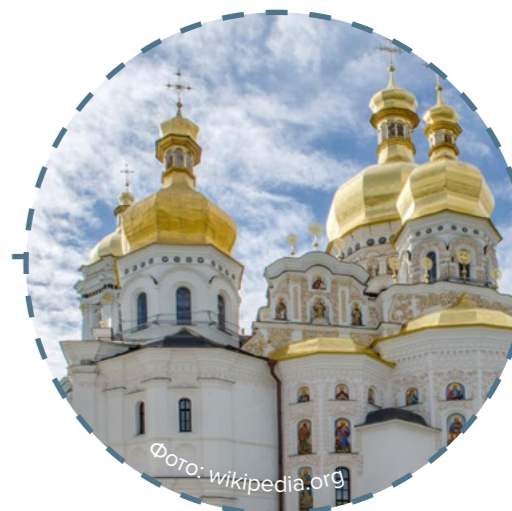
Успенський собор Києво-Печерської лаври – головний храм Києво-Печерської лаври, історико-архітектурний пам'ятник Русі-України XI – XVIII століть., що має велике художнє значення.

Будівництво Успенського собору ініціював ігумен Феодосій Печерський, яке тривало п'ять років (1073 – 1078).

Успенський собор впродовж століть був місцем поховання видатних особистостей міста Києва та України.

Собор було відбудовано у 2000 році, після того як його зруйнували радянські спецслужби. Як у 1941 році під час відступу замінували велику кількість будівель в центрі Києва.

Успенський собор є органічною складовою Києво-Печерської лаври і в її складі належить до переліку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

ЛЬВІВСЬКИЙ ОПЕРНИЙ ТЕАТР

Львівський оперний театр побудований у 1900 році за проектом архітектора Зигмунта Горголевського.

Підготовчі роботи під забудову розпочались у 1896 році.

Основні будівельні роботи виконала львівська будівельна фірма, яку очолив інженер Іван Левинський.

Складність полягала у заболоченості ґрунту на місці зведення театру через близькість русла річки Полтва. Щоб вирішити цю проблему довелося:

- захвати в бетонний колектор русло річки Полтва,
- замість традиційного фундаменту театр побудували на залізобетонній подушці.

Портик театру прикрашає композиція «Радості та страждання життя», автором якої є Антон Попіль. Праворуч від фронтона знаходяться символічні крилаті постаті Комедія і Драма, а ліворуч – Музика. У центрі розміщено скульптуру Слава з позолоченою пальмовою гілкою.

БУДИНОК УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ

Будинок Центральної ради збудований 1911 року на Володимирській вулиці у Києві за проектом відомого київського архітектора Павла Альошина. Саме у цій будівлі 1917 року було проголошено Універсали Центральної Ради, зокрема й про суверенність Української держави.

Першопочатковим призначенням будівлі було облаштування Педагогічного музею та окремих його приміщень для забезпечення потреб інших педагогічних установ.

Будівля зазнала сильних руйнувань впродовж 1918 – 1919 років внаслідок артилерійських обстрілів, вибухів поблизу та пожежі. В саму будівлю влучило 10 снарядів і її використання відновилося після капітального ремонту у 1919 – на початку 1920 років.

Реконструкція та добудова впродовж 1937 – 1938 років, була здійснена під керівництвом Павла Альошина. Після реконструкції будівля набула завершеного і величного вигляду. З'явилися ще 10 додаткових залів, що збільшило їх загальну кількість до 17.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Урочисте відкриття університету відбулося 15 липня 1834 року. Першопочатково цей осередок освіти і науки називався Київський Імператорський університет святого Володимира.

З першого дня своєї діяльності, Київський університет став не лише освітньо-науковим центром, але й символом національного самовизначення, оскільки у ньому накопичувались і примножувались знання, народжувались нові ідеї, формувалось національно свідоме покоління українців, які захоплювались ідеями свободи та самостійності. Через що, власне, царська влада зачиняла університет.

У Київському університеті розміщувались клініки медичного факультету, дві культові установи (католицький костел і православна церква), діяв музей копій античної пластики, нумізматичний музей (мюнц-кабінет), бібліотека та актові зали для урочистих подій, а на четвертому поверсі розміщувався гуртожиток для студентів.

Учителем малювання школи живопису університету працював Тарас Шевченко, одночасно займаючи посаду в університетській Археографічній комісії (тимчасовій комісії для розгляду давніх актів).

В'ІЗНА ВЕЖА ЛУЦЬКОГО ЗАМКУ

В'їзна вежа Луцького замку одна з трьох мурованих башт замку, з'єднаних цегляними стінами.

Луцький кам'яний замок – видатна архітектурна споруда XIII – XVI століть, зведена останнім великим князем галицько-Волинського князівства Дмитром Любартом у 1340 – 1383 рр. Впродовж століть Луцький замок залишався могутньою фортецею, адміністративною, політичною і духовною столицею краю. У ньому діяв крайовий уряд, збиралися сейми і станові суди волинської шляхти.

Сьогодні, замок є головним об'єктом Луцького історико-архітектурного заповідника.

КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ

Києво-Могилянська академія – перша вища школа в Україні, заснована у 1632 році, найбільший загальноосвітній центр XVII – XVIII століть. Готувала викладачів академій та духовних семінарій.

Григорій Сковорода – один із найвідоміших вихованців Києво-Могилянської академії.

На банкноті номіналом 500 гривень зображений корпус Києво-Могилянської академії відомий під назвою Староакадемічний або Мазепин.

Остання назва пояснюється тим, що у 1703 році будівлю корпусу заклав Іван Мазепа.

У 1739 році корпус став триповерховим з однобанною церквою Благовіщення. Надбудову здійснив архітектор Йоган-Готтфрід Шедел.

В результаті масштабної пожежі на Подолі у 1811 році сильно постраждав і корпус. Згоріли усі перекриття та дерев'яні конструкції, залишилися лише кам'яні стіни. Відбудували корпус вже у 1824 році.

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

Будівля Президії Національної академії наук України зведена в 1850-х роках за проектом архітектора Олександра Беретті. Першопочатково будівля мала два поверхи і в ній розміщувався дівочий пансіон. Пансіон був напівзакритою установою, подібний до інститутів шляхетних дівчат.

У 1892 році добудували третій поверх.

Будинок переданий Українській академії наук у 1918 році.

Сьогодні, за адресою вулиця Володимирська 54 розміщується Президія НАН України, орган, який керує роботою найбільшого центру наукових досліджень в Україні.

Національний банк України
01601 м. Київ
вул. Інститутська, 9

